

Raadsstuk

Onderwerp: Vaststellen Verordening individuele studietoeslag Participatiewet Haarlem 2017

BBV nr: 2017/106121

Inleiding

De individuele studietoeslag is een inkomensondersteunende voorziening voor studenten met een beperking, die niet in staat zijn om het minimumloon te verdienen, maar wel arbeidsvermogen hebben. Deze groep is minder in staat om tijdens een studie inkomsten te genereren via een bijbaantje. De hoogte van de toeslag is vastgelegd in de ‘Verordening individuele studietoeslag 2015’ (datum vaststelling raad; 30-10-2014). De fractie van de ChristenUnie heeft, onder andere over de hoogte van de studietoeslag, vragen gesteld aan het college op grond van artikel 38 van het Reglement van orde (d.d. 12 september 2016). In een schriftelijke reactie hierop (d.d. 25-10-2016), heeft het college aangegeven in het eerste kwartaal van 2017 met een nieuw voorstel over de Individuele studietoeslag te komen. Dit voorstel wordt, via de bijgevoegde gewijzigde Verordening Individuele studietoeslag Participatiewet, bij deze aangeboden.

Voorstel aan de Raad

- Het college stelt de raad voor
  - de Verordening individuele studietoeslag Participatiewet Haarlem 2017 vanaf 1 januari 2017 vast te stellen.
  - om met ingang van 1 januari 2017 de Verordening individuele studietoeslag Participatiewet Haarlem 2015 in te trekken.

Beoogd resultaat

- *Een toereikende inkomenscompensatie voor studenten met een beperking bieden.*
- *Het aantrekkelijker maken van de regeling en daarmee een groter bereik realiseren door passende bedragen op te nemen.*
- *Vereenvoudiging van de regelgeving en uitvoering.*

Argumenten

Dit besluit past in de doelstellingen van het beleidsveld “werk en inkomen”, zoals opgenomen in de programmabegroting; programmanummer 3.1.

Het versterken van de zelfredzaamheid van de Haarlemse burgers is een doelstelling binnen dit beleidsveld. Het afronden van een opleiding draagt daar aan bij. Voor studenten die door een arbeidsbeperking niet in staat zijn om zelfstandig het minimumloon te verdienen is het lastig om extra bij te verdienen. Als gevolg hiervan worden deze studenten, méér dan anderen, gedwongen om voor hun levensonderhoud gebruik te maken van de (maximale) leenmogelijkheid van de studiefinanciering. De verhoogde studietoeslag compenseert het verschil in bijverdienvermogen voor deze groep studenten op passender wijze door aan te sluiten bij de gemiddelde bijverdiensten van studenten zonder een beperking.

De hoogte van de studietoeslag aan laten sluiten op de daadwerkelijk gemiste verdien capaciteit leidt tot passender bedragen

In juli 2016 verscheen er een onderzoeksverslag van RTL- Nieuws naar de hoogte van de individuele studietoeslag. Hieruit blijkt dat de hoogte van het bedrag aan studietoeslag behoorlijk verschilt per gemeente. De gemeente Haarlem staat in dit lijstje vrij onderaan, met een jaarlijks bedrag van € 357 voor alleenstaanden en € 458 voor alleenstaande ouders. Ter

vergelijking; de gemeente Amsterdam heeft het maximale bedrag vastgesteld op € 4.188 per jaar voor personen van 23 jaar en ouder en € 2.400 voor personen van 18 t/m 20 jaar.

Het college stelt voor tot een aanpassing van de bedragen over te gaan en vanaf 1 januari 2017 uit te gaan van het gemiddelde bedrag dat een student bijverdient, zonder dat het een betaalde stage in het kader van de opleiding betreft. Deze (bij)verdiencapaciteit hebben veel studenten met een beperking namelijk niet, terwijl ook zij uiteraard geacht worden (betaalde)stages te lopen in het kader van hun opleiding.

Het NIBUD heeft in 2015 een onderzoek gedaan naar de (bij)verdiensten van studenten. Hieruit wordt duidelijk dat studenten gemiddeld 15 uur per week werken en hiermee € 332 per maand bijverdienen via een betaalde stage of een bijbaan. Studenten met alleen een bijbaan -dus geen betaalde stage- werken gemiddeld 10 uur per week. Het college gaat hier vanuit voor de berekening van de hoogte. Dit komt neer op een bedrag van € 222 per maand en € 2.664 per jaar ($332/15 \times 10 = € 222$ per maand = € 2664 per jaar) voor een alleenstaande.

Voor studerende alleenstaande ouders met een arbeidsbeperking wordt, vanwege de meerkosten, een bedrag vastgesteld op € 2.860 per jaar (€ 237,50 per maand). Voor gehuwden geldt voor ieder apart het bedrag voor een alleenstaande.

Meer duidelijkheid over het beschikbare budget en gebruik van de regeling biedt mogelijkheid tot verhoging bedragen

Bij de vaststelling van de huidige verordening individuele studietoelage was de omvang van de doelgroep nog niet inzichtelijk. Ook was het beschikbare budget onbekend. Om overschrijding te voorkomen is toen voorzichtig ingezet betreffende de hoogte van de studietoelage. Inmiddels weten we dat het gebruik tot op heden zeer marginaal is (slechts twee toekenningen en zeven aanvragen). Ook is er meer duidelijkheid over het beschikbare budget. Het budget biedt de ruimte het bedrag van de toelage, zoals die in de huidige verordening is vastgesteld, passender te maken en aan te laten sluiten bij de lagere verdiencapaciteit van een student met een beperking. Tevens sluit het college aan bij de landelijk gangbare, gemiddelde bedragen. Hiervoor is een wijziging van de bestaande verordening noodzakelijk. Deze wijziging is regionaal afgestemd met de gemeente Zandvoort, Heemstede, Bloemendaal, Haarlemmerliede en Spaarnwoude.

Het college vereenvoudigt de regels door het inwinnen van extern advies niet verplicht te stellen.

We kunnen een nuancering op de huidige verordening toepassen op het verplicht inwinnen van extern advies met betrekking tot de vaststelling van de doelgroep. In de huidige verordening is opgenomen dat het college advies dient in te winnen bij een externe instantie over de vraag of iemand tot de doelgroep van de regeling behoort. Een dergelijk Advies studietoelage wordt afgegeven door het UWV en kost circa 800 euro. Indien iemand echter al is opgenomen in het doelgroepenregister of anderszins kan aantonen niet in staat te zijn om het minimumloon te kunnen verdienen, maar wel arbeidsvermogen heeft, kan een specifieke adviesaanvraag achterwege blijven. In de nu voorliggende verordening is daarom een 'kan bepaling' opgenomen. Dit draagt bij aan de vereenvoudiging van de regelgeving.

Verhoging van de studietoelage zal naar verwachting het beroep op de regeling doen toenemen

Tot dusver wordt er nauwelijks een beroep op de regeling gedaan. Het aantal aanvragen in de periode van 1 januari 2015 tot 1 oktober 2016 betrof zeven in totaal, waarvan er twee aan de voorwaarden voldeden en zijn toegekend. De hoogte van de huidige toeslagbedragen kan hier debet aan zijn.

Kijkend naar de gehele arbeidsmarktregio Zuid-Kennemerland en IJmond, zien we bij alle aangesloten gemeenten een laag aantal aanvragen en toekenningen van de individuele studietoeslag terug.

Cijfers individuele studietoeslag arbeidsmarktregio Zuid-Kennemerland en IJmond over de periode 01-01-2015 tot 1 oktober 2016:

Aantal aanvragen:	14
Aantal toekenningen:	4
Aantal afwijzingen:	4
Buiten behandeling stelling:	3
Nog in behandeling:	3

De individuele studietoeslag kan voorkomen dat studenten met een beperking onnodig hoge studieschulden aangaan en mede hierdoor afhaken in het onderwijs en de arbeidsmarkt. Uitgangspunt van de Participatiewet is dat iedereen zoveel mogelijk kansen moet krijgen om mee te doen aan de samenleving via studie, werk of andere maatschappelijke activiteiten.

Met het passend maken van de hoogte van de toeslag beoogt het college een toenemend beroep op de regeling en daarmee een groter effect op de uiteindelijke arbeidskansen van de doelgroep.

Risico's en kanttekeningen

Voor de financiering van de individuele studietoeslag stelt het Rijk voor Haarlem, vanaf 2017 een bedrag van € 261.000 per jaar beschikbaar en vanaf 2018 en verder € 315.000 per jaar. De bedragen worden in het gemeentefonds gestort en worden als bijzondere bijstand opgenomen in de begroting.

Met verhoging van het te verstrekken bedrag beoogt het college een groter beroep op de regeling. Op basis van de ervaring tot dusver verwachten we echter binnen de financiële ruimte te blijven.

Participatieraad Haarlem

De Participatieraad kan instemmen met de gewijzigde verordening en ervaart deze als een positieve aanpassing in het gemeentelijk beleid.

Uitvoering en Communicatie

Na vaststelling door de raad van de verordening wordt deze met de bijbehorende stukken bekendgemaakt in het digitale gemeenteblad (GVOP) op www.officiëlebekendmakingen.nl. De vastgestelde verordening wordt ook gepubliceerd in de centrale voorziening voor de decentrale regelgeving op www.overheid.nl

